

# Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84968,Kublik-Zenon.html>  
2021-12-09, 11:27

## Kublik Zenon

KUBLIK Zenon (7 I 1922, Warszawa – 11 IX 2005, tamże), chemik, współkonstruktor wiszącej rtęciowej elektrody kroplowej. Syn Piotra oraz Anny z Pasikowskich.

W 1936 ukończył szkołę powszechną. W 1938–39 pracował jako praktykant ślusarski, m.in. w Państwowych Zakładach Inżynieryjnych „Polski Fiat”, później jako robotnik w fabryce samochodów. W 1939–43 był gońcem w biurze architekta J. Nagórskiego, a następnie do wybuchu powstania warszawskiego robotnikiem kolejowym w Deutsche Ostbahn. W 1942 wstąpił do ZWZ-AK. Podczas powstania brał udział w walkach na Pradze oraz w Puszczy Kampinoskiej. Został ranny w bitwie pod Jaktorowem (29 IX 1944). W 1945 uzyskał świadectwo dojrzałości i rozpoczął studia chemiczne na UW, w 1952 uzyskał stopień magistra. Już od 1950 był zatrudniony jako zastępca asystenta w Katedrze Chemii Nieorganicznej i Analitycznej UW. W 1952 został w niej asystentem, w 1953 aspirantem, w 1956 zaś adiunktem. W 1960 obronił rozprawę doktorską *Nieruchoma wisząca elektroda rtęciowa i jej niektóre zastosowania*. W 1968 uzyskał habilitację na podstawie rozprawy *Anodowa pasywacja rtęci w środowisku alkalicznym oraz próby wykorzystania pasywnej tlenkowej elektrody rtęciowej do badania reakcji redoks*. W 1978 został profesorem nadzwyczajnym, a w 1989 – zwyczajnym. W 1968–75 był dziekanem wydziału chemii, w 1978–81 dyrektorem Inst. Podstawowych Problemów Chemii UW, a następnie był kierownikiem Zakładu Chemii Nieorganicznej i Analitycznej na wydziale chemii UW.

Podstawową dziedzinę badań K. stanowiła elektroanaliza chemiczna. Był autorem ponad 100 prac naukowych, m.in.: *Influence of Platinum in Mercury on the Mechanism of Electrode Reactions at the Mercury Electrode* („Nature” 1959, Vol. 184) – wspólnie z W. Kemulą i Z. Galusem; *Use of the Mercury Drop Electrode Method for Direct Evaluation of*

*Minute Amounts of Lead in Urine* („Nature” 1961, Vol. 189) – wspólnie z W. Kemulą, *Cyclic and stripping voltammetry of mercury at impregnated graphite electrode in chloride and thiocyanate media* („Journal of Electroanalytical Chemistry” 1979, Vol. 105) – wspólnie z R. Bilewicz i Z. Stojkiem; *Electrocatalysis of oxygen reduction by a copper(II) hexaazamacrocyclic complex* („Journal of the Chemical Society, Chemical Communications” 1994, Issue 9) – wspólnie z K. Słowińskim, R. Bilewicz i M. Pietraszkiewiczem.

Najważniejszym osiągnięciem K. było skonstruowanie wiszącej elektrody rtęciowej; K. prowadził prace w tym zakresie pod kierunkiem Kemuli. Elektroda tego typu, nazywana jeszcze niekiedy elektrodą Kemuli i Kublika, nadal należy do standardowego wyposażenia laboratoriów elektroanalizy. Jej stworzenie przyczyniło się w sposób istotny do powstania nowych technik elektroanalizy: chronowoltamperometrii cyklicznej oraz chronowoltamperometrii inwersyjnej anodowej i katodowej. Publikacja Kemuli i K. *Application de la goutte pendante de mercure a la determination de minimales quantites de different ions* („Analytica Chimica Acta” 1958, Vol. 18), w której został opisany ten typ elektrody, była cytowana w literaturze chemicznej już ponad 400 razy. K. był również inicjatorem badań nad błonkowymi elektrodami rtęciowymi, dzięki czemu inwersyjna chronowoltamperometria anodowa została zaliczona do metod, które w istotny sposób umożliwiły obniżenie progu wykrywalności i oznaczalności jonów.

K. prowadził aktywną działalność dydaktyczną. Był m.in. współautorem podręcznika *Zastosowanie metod instrumentalnych w chemii* (Warszawa 1977).

Otrzymał wiele nagród i odznaczeń, wśród nich nagrodę Państwowej Rady dla Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej; był wielokrotnym laureatem nagrody ministra oświaty i szkolnictwa wyższego oraz Polskiego Tow. Chemicznego, które nadało mu w 1994 Medal Jana Zawadzkiego. K. był również odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1970) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

SBTP (Z. Wielogórski).

Z. Wielogórski: *Zenon Julian Kublik (1922–2005)*, [w:]  
*Jubileusz 50-lecia Wydziału Chemii Uniwersytetu  
Warszawskiego*, Warszawa 2005, s. 80–83; Wydział Chemii  
UW: akta osobowe.

Marcin Dolecki

[Poprzedni](#)  
[Następny](#)